

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องหนังสือพิมพ์ไทยกับหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสารมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเปรียบเทียบอันดับความสำคัญในเชิงปริมาณของการนำเสนอหัวข้อข่าวต่าง ๆ ระหว่างหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับ รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบความสอดคล้องของอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวที่เสนอโดยหนังสือพิมพ์ กับการรับรู้หรือประเมินโดยผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อทดสอบว่าหนังสือพิมพ์มีบทบาทในการกำหนดวาระข่าวสารให้ประชาชนได้เพียงใด

ลักษณะการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ และการสำรวจผู้อ่าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ เลือกกลุ่มตัวอย่างชื่อฉบับหนังสือพิมพ์ ด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) จากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และสยามรัฐ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำนวนจำหน่ายสูง ตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 ธันวาคม 2533 ซึ่งเป็นช่วง 3 เดือนล่าสุดก่อนการเก็บข้อมูลวิจัย จำนวนรวมทั้งสิ้น 368 ฉบับ โดยศึกษาถึงปริมาณเนื้อที่ (ตารางนิ้ว) และปริมาณความถี่ (จำนวนชิ้น) ที่นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจในระดับสูงในช่วงนั้นทั้ง 15 หัวข้อ ทำการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยวิธีใช้ตารางบันทึกปริมาณเนื้อที่และความถี่แต่ละหัวข้อข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับ แล้วนำมาคำนวณหาค่าร้อยละเพื่อหาสัดส่วนของปริมาณเนื้อที่และความถี่ หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นตารางนิ้วและจำนวนชิ้น จากนั้นจึงนำมาจัดอันดับตามปริมาณเนื้อที่และความถี่ และหาค่าความ

สอดคล้องระหว่างหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ เป็นรายคู่ ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman Rank-Order Correlation Coefficient) แล้วทำการทดสอบด้วยค่าสถิติที (T-test) เพื่อหานัยสำคัญทางสถิติ

2. การสำรวจผู้อ่าน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้อ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 200 คน ในเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม และนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยแจกแจงความถี่ (Frequencies) คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman Rank-Order Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ กับที่ผู้อ่านรับรู้หรือประเมิน แล้วทำการทดสอบด้วยค่าสถิติที (T-test) เพื่อหานัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านหนังสือพิมพ์

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 200 คน พบว่าเพศชายและหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน เป็นชายร้อยละ 48.5 หญิงร้อยละ 51.5 ส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 29 ปี (ร้อยละ 36.0) และ 30 - 39 ปี ร้อยละ 34.5 การศึกษามีตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงสูงกว่าปริญญาตรี โดยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นจำนวนสูงสุด ร้อยละ 39.0 นอกนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อนุปริญญา และสูงกว่าปริญญาตรี แต่ละกลุ่มมีอยู่ระหว่างร้อยละ 10.5 - 14.5 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในบริษัทธุรกิจเอกชนและรับราชการคิดเป็นร้อยละ 30.0 และร้อยละ 28.5 ตามลำดับ

การเปิดรับข่าวสารประจำวันจากสื่อต่าง ๆ

สำหรับการเปิดรับข่าวสารประจำวันจากสื่อต่าง ๆ ของผู้อ่าน จำแนกตามลักษณะการเปิดรับ ได้แก่ เปิดรับเป็นประจำ เกือบประจำ บางครั้ง น้อยครั้ง และไม่เปิดรับเลย พบว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มีการเปิดรับข่าวสารเป็นประจำทางโทรทัศน์ มีจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 62.5 ซึ่งใกล้เคียงกับการเปิดรับข่าวสารเป็นประจำทางหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 56.5 มีผู้อ่านที่ไม่เปิดรับข่าวสารทางโทรทัศน์เลยมีเพียงร้อยละ 1.0 การเปิดรับข่าวสารทางวิทยุมีผู้อ่านเปิดรับบางครั้ง ร้อยละ 32.0 เปิดรับเป็นประจำ ร้อยละ 27.5 และไม่เปิดรับเลยมีร้อยละ 6.0 สำหรับสื่อนิตยสารและสื่อบุคคล ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่สำรวจเปิดรับค่อนข้างน้อย คือเปิดรับข่าวสารทางนิตยสารเป็นประจำเพียงร้อยละ 11.5 และเปิดรับข่าวสารจากบุคคลอื่นเป็นประจำ ร้อยละ 11.0

พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์

พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้อ่านในด้านความบ่อยครั้งนั้น พบว่า มีผู้อ่านเกือบครึ่งหนึ่ง หรือร้อยละ 49.5 อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน รองลงมาอ่านเกือบทุกวันมีร้อยละ 28.5 และที่อ่านน้อยกว่าสัปดาห์ละครั้งมีเพียงร้อยละ 3.0 เท่านั้น

ด้านปริมาณการอ่านโดยเฉลี่ยของผู้อ่าน พบว่า ผู้อ่านเกือบครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 47.0 อ่านหนังสือพิมพ์เกือบทั้งฉบับ รองลงมาอีกประมาณหนึ่งในสี่หรือร้อยละ 23.5 อ่านหนึ่งในสี่ฉบับ และอ่านทั้งฉบับมีเพียงร้อยละ 9.0

สำหรับจำนวนหนังสือพิมพ์ที่อ่านต่อวันโดยเฉลี่ยของผู้อ่าน พบว่า มีผู้อ่านมากกว่าสามในสี่หรือร้อยละ 87.0 อ่านวันละประมาณ 1-2 ฉบับ นอกนั้นอ่าน 2 ฉบับขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 13.0 และปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความสนใจเลือกอ่านมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือ ไทยรัฐ คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมา ได้แก่ เดลินิวส์

ร้อยละ 20.0 มติชน ร้อยละ 19.0 และสยามรัฐ ร้อยละ 4.5 ตามลำดับ นอกนั้นสนใจอ่านฉบับอื่น ๆ เช่น แนวหน้า บ้านเมือง เคลิมิเรอร์ ข่าวสด และ คาวสยาม รวมร้อยละ 2.5

อันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่รับรู้โดยผู้อ่าน

ในเรื่องอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่รับรู้โดยผู้อ่านนั้น พบว่าหัวข้อข่าวที่ผู้อ่านประเมินให้อยู่ในอันดับที่ 1 มากที่สุดคือ อุบัติเหตุรถบรรทุกก้ำกระบะเปิดที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ คิดเป็นร้อยละ 43.5 และอยู่ในอันดับที่ 2 มากที่สุดคือ อุบัติเหตุรถบรรทุกก้ำกระบะเปิดฯ เช่นเดียวกัน ส่วนที่ถูกจัดให้อยู่ในอันดับสุดท้ายหรืออันดับที่ 15 มากที่สุดคือ กรณีนิกร-อรปวีณา คิดเป็นร้อยละ 33.0 และเมื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยของอันดับ พบว่า เรื่องอุบัติเหตุรถบรรทุกก้ำกระบะเปิดที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 รองลงมา ได้แก่ สินค้าขึ้นราคา กรณีการปรับคณะรัฐมนตรีใหม่ ปัญหาการจราจร กรณีคอร์ปชั่นของนักการเมืองและข้าราชการ และอื่น ๆ สำหรับหัวข้อข่าวที่ผู้อ่านจัดไว้ในอันดับสุดท้าย คือ กรณีนิกร-อรปวีณา

ปริมาณเนื้อที่และความถี่ของหัวข้อข่าวที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ

ในการวิเคราะห์นั้น ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากข่าว บทวิจารณ์ บทวิเคราะห์ บทความ (คอลัมน์) บทบรรณาธิการ (บทนำ) รูปภาพ และการ์ตูน โดยแยกประเภทเนื้อหาตามหัวข้อข่าวที่สื่อมวลชนให้ความสำคัญและความสนใจสูง ในช่วงนั้น 15 หัวข้อ คือ กรณีนิกร-อรปวีณา, อุบัติเหตุรถบรรทุกก้ำกระบะเปิดที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่, ภัยพิบัติจากดีเปรสชันฮิรา-โลลา, กรณีการปรับราคาน้ำมันและการประหยัดพลังงาน, วิกฤตการณ์เขื่อนมูลบนรั่ว, ปัญหาการจราจร, กรณีคอร์ปชั่นของนักการเมืองและข้าราชการ, กรณีรถโมบายยูนิตของ อ.ส.ม.ท., นศ.รวมฯ เผาตัวประท้วงรัฐบาลชาติชาย, กรณีการปรับคณะรัฐมนตรี, สินค้าขึ้นราคา, ปัญหา

สิ่งแวดลอม, กรณีการปรับเพดานดอกเบี้ยเงินกู, ปัญหาค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ และ ปัญหาโรคเอดส์

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงปริมาณ วัดตามเนื้อที่การนำเสนอเป็นตารางนี้ พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ นำเสนอกรณีการปรับคณะรัฐมนตรี มากที่สุด มีปริมาณถึงเกือบครึ่งหนึ่งของเนื้อหาข่าวที่วิเคราะห์ 15 หัวข้อ หรือร้อยละ 48.34 รองลงมา ได้แก่ ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีร้อยละ 6.30 และภัยพิบัติจาก คีเปรสชันอีรา-โลลา มีร้อยละ 6.21 อยู่ในอันดับที่ 3 ส่วนเนื้อหาที่มีปริมาณการ นำเสนอน้อยที่สุด คือ ปัญหาการจลาจล มีร้อยละ 0.67 หนังสือพิมพ์ทุกชื่อฉบับเสนอ เนื้อหากรณีการปรับคณะรัฐมนตรี เป็นปริมาณเนื้อที่สูงสุดเป็นอันดับที่หนึ่งสอดคล้องกัน สยามรัฐให้เนื้อที่มากที่สุด จำนวน 20,160.70 ตารางนิ้ว รองลงมา ได้แก่ เคนนิวส์ มติชน และไทยรัฐ คิดเป็นเนื้อที่ 19,330.25 ตารางนิ้ว, 17,610.18 ตารางนิ้ว, และ 15,996.22 ตารางนิ้ว ตามลำดับ

ปริมาณความถี่ของหัวข้อข่าวที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ จากการวิเคราะห์การนำ เสนอเนื้อหาของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ตามปริมาณความถี่ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ พบว่า หัวข้อข่าวที่มีการนำเสนอบ่อยที่สุดหรือมากกว่าหัวข้ออื่น ๆ คือ กรณี การปรับคณะรัฐมนตรี มีจำนวน 1,058 ชิ้น รองลงมาได้แก่ ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีจำนวน 278 ชิ้น และภัยพิบัติจากคีเปรสชันอีรา-โลลา มีจำนวน 242 ชิ้น จัดไว้ ในอันดับที่ 3 ส่วนเนื้อหาที่มีปริมาณความถี่ในการนำเสนอที่น้อยที่สุด คือ ปัญหาการ จลาจล มีจำนวน 42 ชิ้น นอกจากนั้นยังพบว่าหนังสือพิมพ์ทุกชื่อฉบับเสนอเนื้อหากรณี การปรับคณะรัฐมนตรี เป็นปริมาณความถี่สูงสุดสอดคล้องกันคือ สยามรัฐเสนอมากที่สุด จำนวน 291 ชิ้น รองลงมาได้แก่ ไทยรัฐ มติชน และเคนนิวส์ จำนวน 271 ชิ้น, 259 ชิ้น, และ 237 ชิ้น ตามลำดับ

จากการเปรียบเทียบความสอดคล้อง ของอันดับหัวข้อข่าวที่เรียงตามปริมาณ เนื้อที่กับที่เรียงตามปริมาณความถี่ในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ พบว่า

อันดับที่ 1 ถึงอันดับที่ 5 มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ อันดับที่ 1 กรณีการปรับคณะรัฐมนตรี อันดับที่ 2 ปัญหาสิ่งแวดล้อม อันดับที่ 3 ภัยพิบัติจากคีเปรสชั้นอิรา-โลลา อันดับที่ 4 กรณีคอร์รัปชันของนักการเมืองและข้าราชการ อันดับที่ 5 นคร.รามฯ เผด็จการระบอบรัฐบาลชาติชาย ส่วนอันดับที่ 15 ซึ่งเป็นอันดับที่มีการนำเสนอเนื้อหาบ่อยที่สุดก็มีความสอดคล้องด้วยเช่นกัน คือ ปัญหาการจราจร สำหรับหัวข้อข่าวอื่น ๆ นั้น แม้จะมีอันดับไม่ตรงกันแต่ส่วนใหญ่ก็มีอันดับใกล้เคียงกัน จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman Rank-Order Correlation Coefficient) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\rho = 0.81$)

การทดสอบสมมติฐาน

1. ทดสอบสมมติฐานที่ 1 อันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ซึ่งหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละชื่อฉบับนำเสนอมีความสอดคล้องตรงกัน

1.1 จากการทดสอบความสอดคล้องสัมพันธ์กันของอันดับที่ ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman's rho) ของอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่เสนอเป็นปริมาณเนื้อที่ระหว่างหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ มีการนำเสนอที่สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนดังนี้ ไทยรัฐกับมติชน มีอันดับหัวข้อข่าวที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันสูงสุด ($\rho = .85$) รองลงมาคือ ไทยรัฐกับเดลินิวส์ และมติชนกับสยามรัฐ ($\rho = .77$) ส่วนเดลินิวส์กับสยามรัฐ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ($\rho = .61$) แต่ก็มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับให้ความสำคัญกับหัวข้อข่าวต่าง ๆ ทั้ง 15 หัวข้อสอดคล้องสัมพันธ์กัน จึงเป็นการยืนยันสมมติฐาน ข้อที่ 1

1.2 จากการทดสอบความสอดคล้องสัมพันธ์กันของอันดับที่ ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman's rho) ของอันดับความสำคัญของ

หัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่เสนอเป็นปริมาณความถี่ระหว่างหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ มีการนำเสนอที่สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนดังนี้ ไทยรัฐกับเดลินิวส์ มีอันดับหัวข้อข่าวที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันสูงสุด ($\phi = .90$) รองลงมา คือ ไทยรัฐกับมติชน ($\phi = .80$) ส่วนไทยรัฐกับสยามรัฐ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ($\phi = .53$) ซึ่งต่างมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับให้ความสำคัญกับหัวข้อข่าวต่าง ๆ ทั้ง 15 หัวข้อสอดคล้องสัมพันธ์กัน จึงเป็นการยืนยันสมมติฐานข้อที่ 1 เช่นกัน

2. ทดสอบสมมติฐานที่ 2 อันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่เสนอ โดยหนังสือพิมพ์รายวันมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับอันดับความสำคัญที่รับรู้โดยผู้อ่าน

2.1 จากการทดสอบความสอดคล้องสัมพันธ์กันของอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ วิเคราะห์ตามปริมาณเนื้อที่เปรียบเทียบกับที่ประเมินโดยผู้อ่าน พบว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันน้อยมาก ($\phi = 0.17$) และไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับหัวข้อข่าวต่าง ๆ ไม่ตรงกับการรับรู้ของผู้อ่าน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

2.2 จากการทดสอบความสอดคล้องสัมพันธ์กันของอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ วิเคราะห์ตามปริมาณความถี่เปรียบเทียบกับที่ประเมินโดยผู้อ่าน พบว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันน้อยมาก ($\phi = 0.42$) และไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับหัวข้อข่าวต่าง ๆ ไม่ตรงกับการรับรู้ของผู้อ่านเช่นกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

ความสอดคล้องของการวิเคราะห์เนื้อหา จากการวัดปริมาณเนื้อที่กับการวัดปริมาณความถี่

การวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงปริมาณเนื้อที่และความถี่จากหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 15 หัวข้อนั้น พบว่าอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวที่จัดตามปริมาณเนื้อที่และปริมาณความถี่ต่างมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ($\varphi = .81$) โดยเฉพาะใน 4 อันดับต้น ๆ และอันดับสุดท้ายต่างสอดคล้องตรงกัน ส่วนอันดับอื่น ๆ ก็ใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการวัดเนื้อที่หรือความถี่ต่างให้ผลที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามในการวัดเนื้อที่นั้นความแตกต่างอาจเกิดจากลักษณะการนำเสนอของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท ซึ่งจะพบว่าโดยทั่วไปหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ (ไทยรัฐ, เดลินิวส์) จะเสนอปริมาณเนื้อที่ในแต่ละหัวข้อสูงกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทเชิงคุณภาพ (มติชน, สยามรัฐ)

ความสอดคล้องในการนำเสนอหัวข้อข่าวต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องในการเสนอหัวข้อข่าวต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ ประเภทเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ, เดลินิวส์) และประเภทเชิงคุณภาพ (มติชน, สยามรัฐ) จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองกลุ่มนี้นำเสนอหัวข้อข่าวกรณีการปรับคณะรัฐมนตรีมีความสอดคล้องตรงกัน โดยให้ปริมาณการเสนอมากเกือบครึ่งหนึ่งของหัวข้อข่าวอื่น ๆ จากการที่หนังสือพิมพ์ทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ เป็นเพราะว่าหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับ ต่างมีนโยบายหลักของการนำเสนอข่าวที่เน้นหนักในเรื่องการเคลื่อนไหวในทางการเมืองเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของบุคคลหรือหน่วยงาน ประกอบกับเรื่องการเมืองโดยเฉพาะการปรับคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ในขณะนั้นกำลังเป็นที่สนใจเฝ้ามองของสาธารณชนอย่างกว้างขวาง เพราะความขัดแย้งของ

สถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ มีแนวโน้มว่าจะต้องมีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรี แต่รัฐบาลในขณะนั้นกลับสวาทาทิ จึงเป็นที่อยาก رؤอยากเห็นของประชาชนมากขึ้น ด้วยเหตุนี้หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ จึงมีการนำเสนอในเรื่องนี้ทั้งปริมาณเนื้อที่และความคิดที่ถูกต้องสอดคล้องกัน

สำหรับเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์มีการนำเสนอมากในรูปของบทความและภาพทั้งปริมาณเนื้อที่และความคิด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั่วโลกกำลังตื่นตัวและระดมแรงค์ในเรื่องนี้กันอย่างกว้างขวาง เนื่องเพราะภัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น หนังสือพิมพ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ดังนั้นในช่วงปัจจุบันจึงมีการนำเสนอโครงการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ร่วมระดมแรงค์เกี่ยวกับเรื่องของสิ่งแวดล้อม เช่น สมาคมสร้างสรรค์ไทย (ตาวิเศษ) โครงการกรุงเทพฯ ของเรา TECHNICA NOVA ชมรมอนุรักษ์น้ำธรรมชาติ เป็นต้น โดยที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 กลุ่มต่างมีการนำเสนอที่สอดคล้องสัมพันธ์กันสูงมาก

ส่วนความสอดคล้องกันในหัวข้อปัญหาการจราจรนั้น ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองกลุ่มต่างก็มีการนำเสนอเป็นปริมาณเนื้อที่และความคิดที่น้อยที่สุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเรื่องการจราจรเป็นเรื่องต่อเนื่องไม่ใช่ข่าวที่ครึกโครมเป็นครั้งคราวเหมือนข่าวอื่น ๆ ประกอบกับช่วงเวลาที่วิเคราะห์เนื้อหาอาจจะสั้น (3 เดือน) จึงดูเหมือนว่าหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญในเรื่องนี้น้อยกว่าหัวข้อข่าวอื่น ๆ

สำหรับหัวข้อข่าวกรณีนิกร-อรปริณา พบว่ากลุ่มหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณให้ความสำคัญแตกต่างจากหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ โดยกลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเชิงปริมาณจะให้ความสำคัญและมีความดีในการนำเสนออยู่ในอันดับค่อนข้างสูง ส่วนกลุ่มหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพจะให้ความสำคัญอยู่ในอันดับค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะสยามรัฐจัดอยู่ในอันดับเกือบสุดท้ายของหัวข้ออื่น ๆ ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณมักมีการนำเสนอข่าวในลักษณะสนองความอยากรู้อยากเห็นให้กับผู้อ่าน เน้นข่าวทางเพศและความมีเงื่อนงำ กรณีนิกร-อรปริณา เป็นเรื่องที่ผิดไปจากปณิธานวิสัย ในการที่บรรพชิตชองเกี่ยวกับฆราวาสจนเกินขอบเขตของความเป็นธรรมคา หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณจึงมีการนำเสนอในเรื่องนี้สูงกว่า

หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ อย่างไรก็ตามก็คิดเป็นที่น่าสังเกตว่ามติชนซึ่งจัดเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพก็ให้ความสนใจในเรื่องนี้ไม่น้อย โดยมีความถี่ในการนำเสนอสูงพอ ๆ กับหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณแต่กลับให้เนื้อที่กับข่าวนี้ไม่มากนัก ซึ่งอาจเป็นลักษณะวิธีการเขียนข่าวของมติชนที่ไม่ให้เนื้อที่ยาวนักเหมือนกับหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณทั่วไป

การรับรู้ต่อหัวข้อข่าวต่าง ๆ ของผู้อ่าน ในช่วงที่ศึกษาวิจัย

ในการสำรวจการรับรู้ของสาธารณชนต่อความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา (ตุลาคม-ธันวาคม 2533) นั้น ได้เลือกประชากรในเขตปทุมวันให้ทำการประเมินอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ ตัวอย่างประชากรกลุ่มนี้นับเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ และติดตามข่าวสารของหนังสือพิมพ์เป็นประจำหรือเกือบเป็นประจำเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.0) อย่างไรก็ตามกลุ่มประชากรตัวอย่างนี้ก็จัดอยู่ในกลุ่มผู้เปิดรับข่าวสารทางโทรทัศน์สูงเช่นกัน จึงเป็นไปได้ว่าการรับรู้ต่อหัวข้อข่าวต่าง ๆ นั้น อาจเกิดจากอิทธิพลของสื่ออื่น ๆ นอกจากสื่อหนังสือพิมพ์ได้เช่นเดียวกัน การรับรู้ของผู้อ่านต่อหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วง 3 เดือนที่ทำการศึกษาวินิจฉัยนั้น ปรากฏว่าผู้อ่านเห็นว่าหัวข้อข่าวเรื่องอุบัติเหตุรถบรรทุกก๊อชระเบิดที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ มีความสำคัญสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 การที่ผู้อ่านให้ความสำคัญสูงสุดกับอุบัติเหตุรถบรรทุกก๊อชระเบิดฯ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าข่าวนี้สร้างความสะเทือนขวัญตื่นตระหนกตกใจและหวาดกลัวให้กับประชาชนมากที่สุด จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคืนวันที่ 24 กันยายน 2533 เมื่อรถบรรทุกก๊อช 4 หมี่นลิตร ของบริษัทอุตสาหกรรมแก๊สสยาม วิ่งลงมาจากทางด่วนเข้าถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เกิดอุบัติเหตุก๊อชรั่วทำให้ไฟไหม้ไปทั่วบริเวณ ตึกแถว 31 คูหา ชุมชนแออัด 30 หลังคาเรือน รถยนต์เสียหาย 53 คัน คนถูกไฟคลอก 90 ศพ บาดเจ็บ 121 คน รวมทั้งผู้ที่ต้องพิการอีกจำนวนหนึ่ง ประเมินความเสียหายนับร้อยล้าน ดังนั้นประชาชนผู้อ่านจึงให้ความสำคัญกับข่าวนี้มากกว่าหัวข้อข่าวอื่น ๆ

หัวข้อข่าวสินค้าขึ้นราคา ก็เป็นอีกข่าวหนึ่งที่ประชาชนเลือกให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 เนื่องจากในช่วงปลายปี 2533 มีสาเหตุหลายประการที่ทำให้ราคาสินค้าต่าง ๆ

สูงขึ้น ที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในตลาดโลก การขึ้นราคาสินค้าก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อประชาชน ดังนั้นจากการประเมินผู้อ่านจึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้สูงเป็นอันดับที่ 2

กรณีการปรับคณะรัฐมนตรี ผู้อ่านประเมินอยู่ในอันดับที่ 3 เนื่องจากในช่วงเวลานั้นเกิดความไม่แน่นอนในรัฐบาลชาติชายมีการปรับคณะรัฐมนตรีหลายครั้ง จากสรุปอันดับ 10 ข่าวแห่งปีของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ทีมการเมืองจัดให้เรื่องนี้สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง การให้ความสำคัญของสื่อมวลชน ประกอบกับเหตุการณ์ความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะการเผชิญหน้าของฝ่ายทหารกับ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ทำให้ประชาชนทั่วไปติดตามเผ้ามองสถานการณ์อย่างกว้างขวาง จึงให้ความสำคัญอยู่ในอันดับสูง

สำหรับหัวข้อข่าวอันดับที่ 4 ที่ประชาชนให้ความสนใจมากคือปัญหาการจราจร จากสภาพการณ์ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาการจราจรมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนเป็นอย่างมาก จากการที่ประชาชนต้องประกอบอาชีพและดำเนินธุรกิจยั้งที่ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ประชาชนต้องการผู้ที่สามารถแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้อย่างแท้จริง ดังนั้นจึงเห็นความสำคัญของหัวข้อข่าวนี้มาก

ส่วนหัวข้อข่าวกรณีคอร์ปชันของนักการเมืองและข้าราชการนั้น จากการประเมินโดยผู้อ่าน พบว่าประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 5 จากทั้งหมด 15 หัวข้อ นับได้ว่ากรณีคอร์ปชันฯ เป็นเรื่องที่ประชาชนติดตามและต้องการรับรู้ความเป็นไปว่าจะเป็นอย่างไต่อไป ในช่วงที่ศึกษาหนังสือพิมพ์เสนอข่าวคอร์ปชันด้วยกันหลายเรื่อง เช่น กรณีลิดเคิลคักของ อ.ส.ม.ท. การทุจริตวงกบเหล็กในหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการ และกรณีที่ พล.อ. ชาติชายฯ ถูกนายคุสิต ไสภิตชา กล่าวหาถึงการปลอมตัวเงินเอราวัณทรัพย์สิน เงินฝากที่ฮ่องกง 200 ล้าน เป็นต้น

ส่วนหัวข้อข่าวกรณีนิกร-อรปวีณานั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าประชาชนผู้อ่านจัดให้มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายจากหัวข้อข่าวทั้ง 15 หัวข้อ ทั้ง ๆ ที่เป็นข่าวที่ประชาชนทั่วไปสนใจติดตามอย่างกว้างขวาง โดยที่หนังสือพิมพ์ได้ลงข่าวต่อเนื่องถึงเรื่องนี้อันเป็นข่าวดังมาตลอดครึ่งปี ตั้งแต่วันที่ 15 มิ.ย. เมื่อพระใบฎีกา นิกร ธรรมวาที พระนักเทศน์เจ้าอาวาสวัดสันปุก อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ แจ้งตำรวจให้ดำเนินคดี น.ส. อรปวีณา บุตรขุนทอง กับพวกรวม 8 คน ในข้อหากักขังหน่วงเหนี่ยว ครอบงำทรัพย์ 5 ล้าน ทางฝ่าย น.ส.อรปวีณา ได้โต้แย้งมีการเปิดโปงถึงเพศสัมพันธ์ กระทั่งคณะสงฆ์ได้อ่านคำพิพากษาคัดสินว่านิกรปาราชิก แต่ได้มีการยื่นอุทธรณ์ และคณะสงฆ์ผู้พิจารณาชั้นอุทธรณ์ได้ตัดสินปาราชิกเช่นเดียวกับชั้นต้น แต่ก็ยังให้ยื่นฎีกาได้อีก ข่าวเหล่านี้ประชาชนผู้อ่านอาจจะให้ความสนใจสูงก็จริง แต่ก็จัดว่าเป็นหัวข้อข่าวที่ไม่มีความสำคัญ จึงประเมินอยู่ในอันดับท้าย ๆ เป็นส่วนใหญ่

ความสอดคล้องของการให้ความสำคัญของหนังสือพิมพ์ กับการให้ความสำคัญของผู้อ่านต่อหัวข้อข่าวต่าง ๆ

หัวข้อข่าวการปรับคณะรัฐมนตรีหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญมากที่สุด (อันดับที่ 1) ทั้งปริมาณเนื้อที่และความถี่ เนื่องจากเป็นกรณีที่ส่งผลกระทบต่อเหตุการณ์อื่น ๆ ด้วย หนังสือพิมพ์จึงมีการนำเสนอในทุกรูปแบบและทุก ๆ ด้าน ให้ประชาชนได้ทราบข้อเท็จจริงถึงความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ และเมื่อดูจากอันดับความสำคัญที่ประเมินโดยผู้อ่าน พบว่าผู้อ่านให้ความสนใจมากเช่นเดียวกัน (อันดับที่ 3) เพราะผลกระทบจากการปรับคณะรัฐมนตรีย่อมจะส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนด้วยเช่นกัน ดังนั้นประชาชนจึงให้ความสนใจและจับตามองความเป็นไปของสถานการณ์นี้อย่างจริงจัง และให้ความสำคัญกับข่าวนี้น่ามาก

หัวข้อข่าวปัญหาสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับที่ 2 ทั้งปริมาณเนื้อที่และความถี่ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่หนังสือพิมพ์ตระหนักถึงสภาพการณ์อันเกิดจากมลภาวะต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจาก

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการนำเสนอเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมนี้ พบประเด็นสำคัญ ได้แก่ สารตะกั่ว คิวบิกซิม น้ำเสีย ขยะ การรณรงค์ให้เลิกใช้โฟม การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การบุกรุกทำลายป่า เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีการนำเสนอในรูปแบบของบทความและรูปภาพอย่างต่อเนื่อง จากหนังสือพิมพ์ทั้งสองกลุ่มแต่ทางด้านผู้อ่านกลับให้ความสำคัญไม่มากนัก (อันดับที่ 7) ด้วยอาจเห็นว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมนี้เป็นสิ่งใกล้ตัว เป็นภัยที่ไม่อาจเห็นได้ในทันทีจึงไม่ให้ความสำคัญมากเท่าที่ควร

กรณีภัยพิบัติจากคีเปรสชันอีรา-โลลา ซึ่งทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน อันเป็นผลให้ประชาชนไร้ที่อยู่อาศัย สร้างความเสียหายกับผู้ประสบกับเหตุการณ์ในครั้งนี้ อย่างรุนแรง หนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญ (อันดับที่ 3) นำเสนอข่าวในกรณีนี้ทุก ๆ ด้าน ให้ทราบข้อเท็จจริง การดำเนินการช่วยเหลือ เป็นต้น ข่าวในลักษณะเช่นนี้มีคุณค่าต่อความเป็นข่าว เป็นเหตุการณ์เศร้าสะเทือนใจ แต่เมื่อดูจากอันดับความสำคัญที่ประเมินโดยผู้อ่าน กลับพบว่าผู้อ่านให้ความสนใจไม่มากนัก (อันดับที่ 9) สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างผู้อ่านมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่ จึงมิได้รับผลกระทบโดยตรงจากเรื่องนี้

ส่วนข่าวอุบัติเหตุรถบรรทุกก้ำชระเบิดที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เป็นหัวข้อข่าวที่ผู้อ่านให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 และหนังสือพิมพ์มีอันดับความสำคัญอยู่ในช่วงกลาง ๆ (อันดับ 7-8) จากการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์กรณีข่าวอุบัติเหตุนี้ ปรากฏว่าเป็นข่าวที่มีความสำคัญและได้รับความสนใจนำเสนอจากหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ นับได้ว่าเป็นข่าวใหญ่มากข่าวหนึ่ง แต่เนื่องจากข่าวในลักษณะเช่นนี้จะจบลงในระยะเวลานั้นมิได้มีความต่อเนื่องเหมือนเช่นข่าวอื่น ๆ ดังนั้นปริมาณการนำเสนอ จึงเป็นไปตามช่วงระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นเท่านั้น แต่สำหรับประชาชนชาวนี้อาจจัดเป็นข่าวที่สะเทือนขวัญมากที่สุดและสร้างความหวาดกลัวให้เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน ประชาชนจึงให้ความสำคัญกับข่าวนี้มากกว่าหัวข้อข่าวอื่น ๆ

สำหรับหัวข้อข่าวกรณีคือระดับชั้นของนักการเมืองและข้าราชการนั้น เป็นข่าวที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญอยู่ในอันดับต้น ๆ (อันดับที่ 4) ก็มีความสอดคล้องกับการให้ความสำคัญที่ประเมินโดยผู้อ่านด้วยเช่นกัน (อันดับที่ 5) บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในด้านนี้จึงเป็นไปตามที่ ซีมัวร์ อูเร ได้กล่าวไว้ว่า หนังสือพิมพ์ต้องทำหน้าที่ดูแลรักษา (Guardian) ผลประโยชน์ของประชาชน ด้วยการตรวจสอบพฤติกรรมของนักการเมือง เพื่อทำหน้าที่ให้กับส่วนรวมอย่างแท้จริง อันเป็นหน้าที่ที่หนังสือพิมพ์มีต่อสาธารณชน

บทบาทหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์

บทบาทหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์ต่อสาธารณชน จากการวิจัยในครั้งนี้ยังไม่ชัดเจนนัก ผลการทดสอบสมมติฐานความสอดคล้องของการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์กับการรับรู้ของผู้อ่านไม่ได้รับการยืนยัน ค่าสหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากเหตุผลหลายประการ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาเพียง 3 เดือนเท่านั้น ยังอาจจะไม่ได้มีผลต่อการรับรู้ของสาธารณชน เช่น กรณีการจลาจลที่ติดขัด ประชาชนรับรู้ปัญหานี้มาโดยตลอดระยะเวลา แต่การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ครอบคลุมเพียงช่วง 3 เดือน จึงไม่พบว่ามีความสำคัญกับการรับรู้ของประชาชน นอกจากนี้บางหัวข้อข่าวมีลักษณะที่เป็นปัจจุบันทันด่วน มีความรุนแรงหรือร้ายแรง การนำเสนอในช่วงสั้น ๆ จึงมากทั้งปริมาณเนื้อที่และความถี่ แต่จะยุติการนำเสนอในช่วงระยะเวลาอันสั้น เช่น ข่าวอุบัติเหตุรถบรรทุกก้ำขาระเบิดที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ซึ่งเกิดเหตุการณ์นี้ในเดือนกันยายน แต่การวิเคราะห์เนื้อหาเริ่มในเดือนตุลาคมถึงธันวาคม เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีการปรับคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นข่าวที่มีความต่อเนื่องกันได้ยุติลงในระยะเวลาอันสั้น ส่วนนี้จึงเป็นข้อได้เปรียบเสียเปรียบกันเองในแต่ละหัวข้อข่าว

ทางด้านผู้อ่านก็มีจุดอ่อนตรงที่เป็นตัวอย่างประชากรกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มเดียว ซึ่งอาจจะไม่ได้เป็นตัวแทนความรู้สึกของสาธารณชนที่แท้จริง อีกทั้งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ค่อนข้างมาก จึงเป็นไปได้ที่การรับรู้ส่วนหนึ่งเกิดจากการเปิดรับข่าวสารทาง

โทรทัศน์ ดังนั้นการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์อย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะเป็นข้อมูลทดสอบได้

ข้อเสนอแนะ

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์

1. ในเรื่องการให้ความสำคัญกับหัวข้อข่าวและเนื้อหาต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ ยังไม่สอดคล้องกับการรับรู้ของผู้อ่าน ซึ่งให้เห็นว่าบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ยังรับรู้ไม่ตรงกับผู้อ่าน การสำรวจความต้องการของผู้อ่านจึงเป็นสิ่งที่หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ควรจะกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดไป
2. ข่าวและเนื้อหาบางหัวข้อของหนังสือพิมพ์ ยังให้ความสำคัญในการนำเสนอ น้อยเกินไป เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาโรคเอดส์ เป็นต้น ควรจะได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

สำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ขยายการศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนในการกำหนดวาระข่าวสาร โดยพิจารณาเปรียบเทียบบทบาทหนังสือพิมพ์กับโทรทัศน์
2. ขยายการสำรวจกลุ่มผู้รับสารในวงกว้างขึ้น เพื่อจะได้ตัวแทนสาธารณชนที่แท้จริง
3. ศึกษาเจาะลึกเฉพาะกรณีหรือเฉพาะหัวข้อ เพื่อทดสอบบทบาทสื่อมวลชนในการกำหนดวาระข่าวสารให้สาธารณชนรับรู้ให้ได้ผลชัดเจนมากขึ้น